

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12), član 1. menja se i glasi:

„Član 1.

Poreski obveznik poreza na dobit pravnih lica (u daljem tekstu: poreski obveznik) je privredno društvo, odnosno preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje je osnovano radi obavljanja delatnosti u cilju sticanja dobiti.

Poreski obveznik je i zadruga koja ostvaruje prihode prodajom proizvoda na tržištu ili vršenjem usluga uz naknadu.

Poreski obveznik je, u skladu sa ovim zakonom, i drugo pravno lice koje se ne smatra pravnim licem iz st. 1. i 2. ovog člana, ako ostvaruje prihode prodajom proizvoda na tržištu ili vršenjem usluga uz naknadu.

Izuzetno od st. 1. do 3. ovog člana, pravno lice koje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oporezivanje posebnim porezom po tonaži broda, ispunjava uslove i opredeli se da, u skladu sa tim zakonom, umesto poreza na deo dobiti, plaća poseban porez po tonaži broda, za taj deo dobiti nije poreski obveznik u skladu sa ovim zakonom.”

Član 2.

U članu 3. stav 1. posle reči: „na teritoriji Republike” dodaju se reči: „na način propisan ovim zakonom, ukoliko međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno.”

Član 3.

U članu 5. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Poreski bilans i poresku prijavu iz stava 1, odnosno evidenciju iz stava 2. ovog člana podnosi i nerezidentni obveznik koji delatnost na teritoriji Republike obavlja preko stalne poslovne jedinice koja se saglasno međunarodnom ugovoru o izbegavanju dvostrukog oporezivanja ne smatra stalnom poslovnom jedinicom.”

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 4, posle reči: „stava 1. ovog člana i” dodaju se reči: „sadržaj i”.

Član 4.

U članu 6. stav 4. briše se.

Član 5.

U članu 15. stav 1. procenat: „3,5%” zamenjuje se procentom: „5%”.

U stavu 3. posle reči: „kulture” dodaju se zapeta i reči: „uključujući i kinematografsku produkciju,” a procenat: „3,5%” zamenjuje se procentom: „5%”.

Stav 9. menja se i glasi:

„Bliže propise o tome šta se u smislu ovog zakona smatra ulaganjem u oblasti kulture donosi ministar finansija, po pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za poslove kulture.”

Član 6.

U članu 16. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

„3) da poreski obveznik pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.”

U stavu 2. posle reči: „odredbama” dojavu se reči: „stava 1.”.

U stavu 7. posle reči: „iz stava 6. ovog člana” dodaju se reči: „i člana 22a ovog zakona”.

U stavu 8. posle reči: „povuče tužbu,” dodaju se reči: „predlog za izvršenje,” a posle reči: „povlačenja tužbe,” dodaju se reči: „predloga za izvršenje,”.

U stavu 9. reči: „iz st. 1, 2, 3. i 7. ovog člana” brišu se.

Član 7.

Posle člana 16. dodaje se član 16a, koji glasi:

„Član 16a

Gubitak od prodaje potraživanja priznaje se kao rashod u iznosu koji je iskazan u bilansu uspeha obveznika, koji je sačinjen u skladu sa MRS, odnosno MSFI i propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, odnosno u skladu sa načinom priznavanja, merenja i procenjivanja prihoda i rashoda koji propisuje ministar finansija za obveznike koji ne primenjuju MRS, odnosno MSFI.

Na ispravku vrednosti potraživanja koja je u skladu sa čl. 16. i 22a ovog zakona bila priznata kao rashod ne primenjuju se odredbe člana 16. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona u poreskom periodu u kojem je izvršena prodaja potraživanja.”

Član 8.

U članu 25a posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Prihodi nastali u vezi sa rashodima koji u poreskom periodu nisu bili priznati u skladu sa članom 7a ovog zakona, ne ulaze u poresku osnovicu u poreskom periodu u kom su iskazani.”

U dosadašnjem stavu 2, koji postaje stav 3, reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz st. 1. i 2.”.

Član 9.

U članu 27. stav 1. tačka 2) reči: „koja je koristio za obavljanje delatnosti” brišu se.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Kapitalnim dobitkom smatra se i prihod koji ostvari nerezidentni obveznik od prodaje imovine iz stava 1. tač. 1), 3) i 4) ovog člana, kao i od prodaje nepokretnosti na teritoriji Republike koju nije koristio za obavljanje delatnosti.”

U dosadašnjem stavu 2, koji postaje stav 3, reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz st. 1. i 2.”.

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 4, reči: „iz stava 2.” zamenjuju se rečima: „iz stava 3.”.

Član 10.

Član 40. menja se i glasi:

„Član 40.

Ukoliko međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno, porez na dobit po odbitku po stopi od 20% obračunava se i plaća na prihode koje ostvari nerezidentni obveznik od rezidentnog pravnog lica po osnovu:

- 1) dividendi i udela u dobiti u pravnom licu, uključujući i dividendu iz člana 35. ovog zakona;
- 2) naknada po osnovu autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine (u daljem tekstu: autorska naknada);
- 3) kamata;
- 4) naknada po osnovu zakupa i podzakupa nepokretnosti i pokretnih stvari na teritoriji Republike.

Porez po odbitku iz stava 1. ovog člana obračunava se i plaća i na prihode nerezidentnog obveznika po osnovu izvođenja estradnog, zabavnog, umetničkog, sportskog ili sličnog programa u Republici, koji nisu oporezovani kao dohodak fizičkog lica (izvođača, muzičara, sportiste i sl.) u skladu sa propisima kojima se uređuje oporezivanje dohotka građana.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, na prihode koje ostvari nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom po osnovu autorskih naknada, kamata, naknada po osnovu zakupa i podzakupa nepokretnosti i pokretnih stvari kao i naknada po osnovu usluga, bez obzira na mesto njihovog pružanja ili korišćenja, obračunava se i plaća porez po odbitku po stopi od 25%. Porez po odbitku iz st. 1. i 3. ovog člana ne plaća se na prihode koje ostvari nerezidentni obveznik, odnosno nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom, od kamata po osnovu dužničkih hartija od vrednosti čiji je izdavalac, u skladu sa zakonom, Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave ili Narodna banka Srbije.

Na prihode koje ostvari nerezidentni obveznik od rezidentnog pravnog lica, drugog nerezidentnog obveznika, fizičkog lica, nerezidentnog ili rezidentnog ili od otvorenog investicionog fonda, na teritoriji Republike, po osnovu kapitalnih dobitaka nastalih u skladu sa odredbama čl. 27. do 29. ovog zakona, obračunava se i plaća porez po stopi od 20% ako međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno.

Porez po rešenju obračunava se i plaća i na prihode iz stava 1. tačka 4) ovog člana koje nerezidentni obveznik ostvaruje od lica koje nije dužno da obračunava, obustavlja i plaća porez po odbitku.

Nerezidentni obveznik - primalac prihoda iz st. 5. i 6 ovog člana, dužan je da nadležnom poreskom organu, u opštini na čijoj teritoriji se nalazi nepokretnost, odnosno sedište privrednog društva u kojem nerezidentni obveznik ima udeo ili hartije od vrednosti koji su predmet prodaje, preko poreskog punomoćnika određenog u skladu sa propisima kojima se uređuje poreski postupak i poreska administracija, podnese poresku prijavu u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda, na osnovu koje nadležni poreski organ donosi rešenje. Sadržaj poreske prijave iz stava 7. ovog člana bliže uređuje ministar finansija.

Porez po odbitku iz st. 1. i 2. ovog člana i porez po rešenju iz st. 5. i 6. ovog člana ne obračunava se i ne plaća ako se prihod iz st. 1, 2, 5. i 6. ovog člana isplaćuje stalnoj poslovnoj jedinici nerezidentnog obveznika iz člana 4. ovog zakona.

Ukoliko rezidentno pravno lice isplaćuje prihode stalnoj poslovnoj jedinici nerezidentnog pravnog lica iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom, ono je dužno da obračuna i uplati porez po odbitku u skladu sa odredbama stava 1. tačka 1) i stava 3. ovog člana.

U slučaju primene stava 10. ovog člana prihodi na koje se primenjuju odredbe stava 1. tačka 1) i stava 3. ovog člana kao i rashodi sa njima povezani ne uzimaju se u obzir za potrebe utvrđivanja poreske osnovice stalne poslovne jedinice nerezidentnog pravnog lica iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom.”

Član 11.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Plaćanja poreza na dobit oslobađa se obveznik iz člana 1. stav 3. ovog zakona (u daljem tekstu: nedobitna organizacija) za poreski period u kojem ostvareni višak prihoda nad rashodima nije veći od 400.000 dinara, pod uslovom da:

1) ne raspodeljuje ostvareni višak svojim osnivačima, članovima, direktorima, zaposlenima ili sa njima povezanim licima;

2) godišnji iznos ličnih primanja koja isplaćuje zaposlenima, direktorima i sa njima povezanim licima nije veći od dvostrukog iznosa prosečne godišnje zarade po zaposlenom u Republici u godini za koju se utvrđuje pravo na poresko oslobođenje, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike;

3) ne raspodeljuje imovinu u korist svojih osnivača, članova, direktora, zaposlenih ili sa njima povezanih lica;

4) da nema monopolski ili dominantan položaj na tržištu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Nedobitna organizacija u smislu ovog zakona je pravno lice koje nije osnovano radi ostvarivanja dobiti, već je u skladu sa zakonom osnovano radi postizanja drugih ciljeva utvrđenih u njegovim opštim aktima.

Oblik organizovanja obveznika iz člana 1. stav 3. ovog zakona (ustanova, udruženje i slično) nije opredeljujući za sticanje statusa nedobitne organizacije u smislu ovog zakona.

Nedobitna organizacija dužna je da obezbedi i iskaže, odnosno evidentira podatke o nastalim prihodima i rashodima i da u poreskom bilansu posebno iskaže prihode ostvarene na tržištu i sa njima povezane rashode.

Povezanim licima se smatra lice iz člana 59. ovog zakona.

Sadržaj poreskog bilansa i način vođenja evidencije o prihodima i rashodima iz stava 4. ovog člana propisuje ministar finansija.

Nedobitna organizacija nema pravo na ostale poreske podsticaje iz ovog zakona.”

Član 12.

Član 48. menja se i glasi:

„Član 48.

Obvezniku koji izvrši ulaganja u nekretnine, postrojenja, opremu ili biološka sredstva (u daljem tekstu: osnovna sredstva) u sopstvenom vlasništvu na teritoriji Republike za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački akt obveznika, odnosno navedenih u drugom aktu obveznika kojim se određuju delatnosti koje obveznik obavlja, kao i po osnovu ulaganja u razvoj kao nematerijalnu imovinu, priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Pod ulaganjima u razvoj kao nematerijalnu imovinu iz stava 1. ovog člana podrazumeva se primena rezultata istraživanja ili drugog znanja radi proizvodnje novih značajnije poboljšanih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre pristupanja komercijalnoj proizvodnji ili korišćenju (u daljem tekstu: ulaganja u razvoj).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obvezniku koji je prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo i revizija razvrstan u malo pravno lice priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 40% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 70% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Pravo na poreski kredit iz st. 1. i 3. ovog člana po osnovu ulaganja u razvoj priznaje se u poreskom periodu u kojem su ispunjeni uslovi za priznavanje takvih ulaganja kao nematerijalnih ulaganja u skladu sa MRS, odnosno MSFI i propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33%, odnosno 70% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, ali ne duže od deset godina.

U svakoj od godina perioda iz stava 5. ovog člana prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33%, odnosno 70% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Osnovnim sredstvima iz stava 1. ovog člana ne smatraju se: vazduhoplovi i plovni objekti koji se ne koriste za obavljanje delatnosti; putnički automobili, osim automobila za taksi prevoz, rent-a-car, obuku vozača i specijalnih putničkih automobila sa ugrađenim uređajima za bolesnike; nameštaj, osim nameštaja za opremanje hotela, motela, restorana, omladinskih, dečijih i radničkih odmarališta; tepisi; umetnička dela likovne i primenjene umetnosti i ukrasni predmeti za uređenje prostora; mobilni telefoni; klima uređaji; oprema za video nadzor; oglasna sredstva, kao ni alat i inventar sa kalkulativnim otpisom.

U slučaju otuđenja osnovnih sredstava, odnosno nematerijalne imovine nastale ulaganjem u razvoj iz stava 1. ovog člana pre isteka roka od tri godine od dana nabavke, odnosno priznavanja prava na poreski kredit za ulaganja u razvoj, osim usled statusnih promena, obveznik gubi pravo na poreski kredit iz st. 1. i 3. ovog člana.

U slučaju iz stava 8. ovog člana obveznik je dužan da u poreskoj prijavi za poreski period u kojem je otuđio osnovna sredstva, odnosno nematerijalnu imovinu, obračuna i plati valorizovan iznos poreza koji bi platio da nije koristio poreski kredit.

Valorizovan iznos poreza iz stava 9. ovog člana obveznik utvrđuje primenom indeksa potrošačkih cena prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike od dana podnošenja poreske prijave za poreski period u kojem je ostvario pravo na poreski kredit do dana otuđenja.

U slučaju otuđenja osnovnih sredstava, odnosno nematerijalne imovine nastale ulaganjem u razvoj iz st. 1. i 3. ovog člana nakon isteka roka od tri godine od dana nabavke, odnosno priznavanja prava na poreski kredit za ulaganja u razvoj pre isteka roka iz stava 5. ovog člana, obveznik nema pravo na dalje korišćenje neiskorišćenog dela poreskog kredita, počev od poreskog perioda u kojem je izvršio otuđenje.

U slučaju kad obveznik izvrši ulaganje u osnovna sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana uplatom avansnog računa, na osnovu overene privremene situacije i slično, a u narednom poreskom periodu, zbog raskida ugovora o nabavci ili u poreskom periodu u kojem okonča takva ulaganja u osnovna sredstva, ne izvrši prenos sa osnovnih sredstava u pripremi na osnovna sredstva koja koristi za obavljanje delatnosti, gubi pravo na poreski kredit i dužan je da obračuna i plati porez koji bi platio da nije koristio poreski kredit, valorizovan shodnom primenom stava 10. ovog člana.”

Član 13.

U članu 50a stav 1. reči: „200 lica” zamenjuju se rečima: „100 lica”.

U stavu 5. reči: „200 dodatno zaposlenih” zamenjuju se rečima: „100 dodatno zaposlenih”.

Član 14.

U članu 50i stav 3. reči: „stav 5.” zamenjuju se rečima: „stav 7.”.

Član 15.

U članu 61. stav 4. reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz stava 3.”.

Član 16.

U članu 63. stav 2. reči: „dokumentaciju propisanu ovim zakonom, kao i” brišu se.

Član 17.

U članu 66. stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 18.

U članu 70a stav 1. reči: „stav 6.” zamenjuju se rečima: „stav 7.”.

Član 19.

U članu 112. stav 1. tačka 1) briše se.

Tačka 4) briše se.

U tački 8) reči: „član 66. st. 2. i 3.” zamenjuju se rečima: „član 66. stav 2.”.

Član 20.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev za 2013. godinu, a odredbe čl. 9, 10. i 18. ovog zakona primenjuju se od narednog dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 1. stav 4. ovog zakona primenjuje se od dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuje oporezivanje posebnim porezom po tonaži broda.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

• *Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se postižu donošenjem Zakona*

U okviru daljih aktivnosti na sprovođenju reforme poreskog sistema, a u skladu sa ekonomskom politikom Vlade Republike Srbije, predlaže se, između ostalog, donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su prvenstveno u potrebi stvaranja podsticajnih uslova za ulaganje u razvoj novih proizvoda, materijala i tehnologija. Stoga se predlaže proširivanje postojećeg podsticaja za investiranje u osnovna sredstva i na ulaganja u razvoj novih proizvoda, materijala i tehnologija od kojih se efekti očekuju u periodu dužem od jedne godine, pri čemu su ulaganja bliže definisana odredbama ovog zakona.

Pored toga, a radi podsticanja zainteresovanosti privatnog sektora za finansiranje zdravstvenih, obrazovnih i humanitarnih ustanova, ustanova socijalne zaštite, kao i kulture i sporta, povećava se procenat priznavanja rashoda za potrebe oporezivanja sa 3,5% na 5% ukupnih prihoda obveznika;

Predloženim izmenama precizira se i način priznavanja rashoda po osnovu otpisa potraživanja, u smislu da, pored ostalih propisanih uslova, poreski obveznik pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da je, radi naplate potraživanja, pokrenut izvršni postupak ili su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

Takođe, predlaže se uvođenje oporezivanja porezom po rešenju prihoda koje po osnovu naknada od zakupa i podzakupa nepokretnosti i pokretnih stvari, ostvari nerezidentni obveznik na teritoriji Republike od lica koje nije dužno da po osnovu ovih prihoda nerezidentnog obveznika obračunava, obustavlja i plaća porez po odbitku.

Sem toga, u cilju postizanja što veće doslednosti u primeni Zakona, radi primene njegovih odredaba uz što manje tumačenja, vrše se i druge izmene koje su ocenjene potrebnim za adekvatniju i efikasniju primenu Zakona, kao i određena pravna i jezička, odnosno terminološka preciziranja u pojedinim odredbama Zakona.

U tom smislu, osnovna sadržina i ciljevi koji treba da se ostvare donošenjem ovog zakona su sledeći:

- pružanje podrške privrednim društvima koja vrše ulaganja u razvoj novih proizvoda, materijala i tehnologija;
- podsticanje većeg učešća privatnog sektora u finansiranju zdravstvenih, obrazovnih i humanitarnih ustanova, ustanova socijalne zaštite, kao i kulture i sporta;
- preciziranje uslova pod kojima se obvezniku u poreskom bilansu na teret rashoda priznaje otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja.
- oporezivanje prihoda nerezidentnog pravnog lica ostvarenog po osnovu naknada od zakupa i podzakupa nepokretnosti i pokretnih stvari od rezidentnog i

nerezidentnog fizičkog lica, ogranka nerezidentnog pravnog lica i drugih lica koja nisu dužna da obračunavaju, obustavljaju i plaćaju porez po odbitku;

• *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše bez donošenja Zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10 i 93/12), uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje dobiti pravnih lica i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

• *Zašto je donošenje Zakona najbolje rešenje datog problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije zakonom, daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje dostupnost javnosti u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Vrši se preciziranje da je poreski obveznik iz člana 1. stav 1. Zakona, osim privrednog društva (preduzeća) organizovanog na način propisan zakonom koji uređuje privredna društva, i drugo pravno lice (osnovano u skladu sa posebnim zakonom) koje obavlja delatnost u cilju sticanja dobiti. Takođe, propisuje se da ono pravno lice koje u skladu sa posebnim zakonom ispunjava uslove i opredeli se da umesto poreza na dobit plaća poseban porez po tonaži broda na deo dobiti za koji u skladu sa tim zakonom može umesto poreza na dobit da plaća porez po tonaži broda, za taj deo dobiti nije poreski obveznik u skladu sa odredbama ovog zakona.

Uz čl. 2. i 3.

Vrši se preciziranje odredaba čl. 3. i 5. Zakona, u smislu da nerezidentni obveznik podleže oporezivanju dobiti koju ostvari poslovanjem preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi na teritoriji Republike, na način propisan ovim zakonom, ukoliko međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno, čime se stvaraju uslovi za neposredno primenjivanje odredaba ugovora koje uređuju oporezivanje dobiti ogranaka nerezidenata koji su rezidenti države sa kojima Republika Srbija ima zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja.

Uz član 4.

Vrši se potrebno usaglašavanje sa izmenama izvršenim u članu 1. ovog zakona.

Uz član 5.

Predlaže se povećanje procenta priznavanja rashoda (sa dosadašnjih 3,5% na 5% od ukupnih prihoda obveznika) po osnovu izdataka za zdravstvene, obrazovne, humanitarne svrhe i sl. Takođe, predloženo je i povećanje procenta priznavanja izdataka po osnovu ulaganja u oblasti kulture (koja obuhvataju i ulaganja u kinematografsku delatnost) sa 3,5% na 5% od ukupnih prihoda obveznika.

Uz član 6.

Vrši se preciziranje člana 16. Zakona, u smislu da (kod otpisa potraživanja), treći uslov koji obveznika mora da ispuni da bi mu se rashod po ovom osnovu priznao u poreskom bilansu je da pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da se vodi izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da obveznik prijavi potraživanja u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

Uz član 7.

Predlaže se uvođenje novog člana koji propisuje da se gubici nastali prodajom potraživanja priznaju kao rashod u poreskom bilansu obveznika.

Uz član 8.

Predlaže se da u slučaju kada obveznik u poreskom periodu iskaže prihod po osnovu npr. preinačenja odluke nadležnog organa o novčanoj kazni (po osnovu koje je u prethodnom poreskom periodu obveznik iskazao rashod koji nije bio priznat u poreskom bilansu podnetom za taj poreski period), tako iskazan prihod ne ulazi u poresku osnovicu kako bi se izbeglo dvostruko oporezivanje nastalo po istom osnovu.

Uz član 9.

Vrši se preciziranje da se kapitalnim dobitkom smatra i prihod koji ostvari nerezidentni obveznik kada izvrši prodaju, između ostalog i nepokretnosti na teritoriji Republike, nezavisno od toga da li je predmetnu nepokretnost koristio za obavljanje delatnosti.

Uz član 10.

Ovim članom predlaže se uvođenje poreza po rešenju na prihode nerezidentnog obveznika ostvarenog po osnovu naknada od zakupa i podzakupa nepokretnosti (i pokretnih stvari) od rezidentnog i nerezidentnog fizičkog lica, ogranka nerezidentnog pravnog lica kao i drugog lica koje nije u obavezi da obračunava, obustavlja i plaća porez po odbitku, jer se u okviru sadašnjih odredbi oporezivanje ovih prihoda nije bilo sprovodivo.

Uz član 11.

Definiše se pojam nedobitne organizacije u smislu zakona koji uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica. Takođe, vrši se preciziranje uslova pod kojima se nedobitna organizacija oslobađa plaćanja poreza na dobit.

Uz član 12.

Predlaže se da se pravo na poreski kredit iz člana 48. Zakona proširi i na ulaganja obveznika u razvoj čiji efekti se očekuju u periodu dužem od jedne godine, pri čemu se pod razvojem podrazumeva primena rezultata istraživanja ili drugog znanja radi proizvodnje novih značajnije poboljšanih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre pristupanja komercijalnoj proizvodnji ili korišćenju, u skladu sa MRS, odnosno MSFI i propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija. Takođe, vrši se preciziranje člana 48. Zakona, u smislu da se pravo na poreski kredit obvezniku priznaje samo po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koja se nalaze na teritoriji Republike.

Uz član 13.

Predlaže se smanjenje broja (sa 200 na 100) novozaposlenih lica, kao jednog od uslova za ostvarivanje prava na poreski podsticaj iz člana 50a Zakona.

Uz član 14.

Vrši se potrebno preciziranje shodno izvršenim izmenama u članu 12. ovog zakona.

Uz član 15.

Vrši se preciziranje u smislu pozivanja na stav iz člana 61. Zakona.

Uz član 16.

Vrši se potrebno preciziranje u stavu 2. člana 63. Zakona.

Uz član 17.

Predlaže se ukidanje obaveze obveznika da podnese dokaz da je izvršio uplatu (u vidu akontacija) manje plaćenog poreza.

Uz član 18.

Vrši se potrebno preciziranje shodno izvršenim izmenama u članu 10. ovog zakona.

Uz član 19.

Vrši se usklađivanje kaznenih odredaba sa izvršenim izmenama i dopunama ovog zakona.

Uz član 20.

Precizira se da će se odredbe ovog zakona primenjivati na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev za 2013. godinu, izuzev onih odredaba koje će se primenjivati od narednog dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe, precizira se da će se odredba člana 1. stav 4. ovog zakona primenjivati od dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuje oporezivanje posebnim porezom po tonaži broda.

Uz član 21.

Predlaže se da vreme stupanja na snagu ovog zakona bude narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike.

V RAZLOZI ZA HITAN POSTUPAK

Razmatranje i donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst). Imajući u vidu da se ovim zakonom predlaže da se njegove odredbe primenjuju na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev za 2013. godinu, nedonošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica po hitnom postupku onemogućilo bi utvrđivanje poreske osnovice poreza na dobit pravnih lica, odnosno oporezivanje dobiti poreskih obveznika, u skladu sa predloženim izmenama, što bi imalo štetne posledice po ostvarivanje budžetskih prihoda, a samim tim i na rad organa i organizacija.

VI STUPANJE ZAKONA NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA

Ustavni osnov za stupanje na snagu Zakona ranije od osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, sadržan je u članu 196. stav 4. Ustava Republike Srbije.

Potrebno je da Zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” jer postoje naročito opravdani razlozi fiskalne prirode kako bi se što pre obezbedila primena odredaba ovog zakona u smislu da se poreskim obveznicima omogući da oporezivu dobit za 2013. godinu utvrde na način propisan ovim zakonom.

VII ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Ovim zakonom predloženo je pružanje podrške privrednim društvima koja vrše ulaganja u razvoj i to priznavanjem prava na poreski kredit pod istim uslovima pod kojima se to pravo već priznaje obveznicima po osnovu ulaganja u nabavku osnovnih sredstava. To znači da obveznik, pored ulaganja u osnovna sredstva, poresku obavezu može umanjiti i po osnovu ulaganja u razvoj u skladu sa već postojećim pravilima.

Predloženo je i povećanje procenta priznavanja rashoda u poreskom bilansu obveznika po osnovu izdataka za zdravstvene, naučne, humanitarne, verske, zaštitu čovekove sredine, sportske namene, kao i davanja ustanovama socijalne zaštite, sa dosadašnjih 3,5% na 5% od ukupnog prihoda obveznika.

Priznavanje rashoda u poreskom bilansu obveznika po osnovu izdataka za ulaganja u oblasti kulture umesto dosadašnjih 3,5% od ukupnih prihoda obveznika, takođe je, predloženim rešenjem povećano na 5% od ukupnih prihoda obveznika.

Predloženo uvođenje olakšice po osnovu ulaganja u razvoj, kao i povećanje priznavanja rashoda u poreskom bilansu obveznika, moglo bi imati uticaja na prihode od poreza na dobit, ali je procenjeno da umanjenje prihoda po ovom osnovu ne bi bitnije uticalo na efektivnu poresku stopu poreza na dobit pravnih lica.

Generalno, predložena rešenja u okviru ovog zakona trebalo bi stimulatивно da deluju na privredne subjekte u Republici, uključujući i osnivanje novih.

1) Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu?

Imajući u vidu da je osnovni razlog donošenja ovog zakona pružanje podrške privrednim društvima koja ulažu u razvoj novih proizvoda, tehnologija i materijala, očekuje se da predloženi poreski podsticaj poveća ulaganja u inovaciju i nove tehnologije, neophodnih za povećanje konkurentnosti domaće proizvodnje, izvoza i zapošljavanja.

Povećanje priznatih rashoda za zdravstvene, humanitarne, sportske kulturne i slične svrhe može doprineti povećanju izvora finansiranja ovih delatnosti, dok ostale izmene preciziranjem postojećih normi olakšavaju obveznicima njihovu primenu.

2) Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naručito malim i srednjim preduzećima)?

Primena predloženih izmena ne izaziva dodatne troškove ni privredi ni građanima. Predloženi poreski podsticaji smanjuju poreske troškove privrednim društvima koji ulažu u predviđene svrhe, dok ostale izmene koje predstavljaju preciziranje postojećih normi smanjuju troškove primene zakona svim obveznicima.

3) Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Kako je već navedeno, primena ovog zakona neće izazvati dodatne troškove.

4) Da li se Zakonom podržava stvaranje privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Imajući u vidu prethodno navedeno, ovaj zakon će stimulatивно delovati na privredne subjekte, što znači da treba stimulatивно da deluje i na osnivanje novih privrednih subjekata, kao jednog od uslova za jačanje tržišne konkurencije.

5) *Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?*

U postupku pripreme ovaj zakon dostavljen je i drugim nadležnim organima sa čijim delokrugom rada su povezana predložena rešenja, a posebno Poreskoj upravi koja je zadužena za primenu odredaba ovog zakona. Osim toga, izmene pojedinih odredaba su i inicirana od strane poreskih obveznika.

6) *Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?*

Ministarstvo će koordinirati sa nadležnim organima, prvenstveno sa Poreskom upravom, kako bi se pratila primena ovog zakona, eventualni problemi i sl, i davaće se mišljenja kako bi se obezbedila jedinstvena primena propisa i jedinstveno ostvarili ciljevi donošenja Zakona.